

РЕШЕНИЕ

№ 3513

гр. София, 18.04.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 156 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и първи март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: ВА

при участието на секретаря ЕД
като разгледа докладваното от ВА Гражданско дело № 20211110152762 по описа за 2021 година

РЕШЕНИЕ

18.04.2022 г., гр. София

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, I I Г. О., 156-ти състав, в открито публично заседание на двадесет и първи март през две хиляди и двадесет и втора година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВА

при секретаря ЕД, като разгледа докладваното от съдия ВА гр. дело № 52762/2021 г. по описа на СРС, за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 124 и сл. ГПК.

Подадена е искова молба от „З“ ЕООД срещу „ДЗе“ ЕАД, като се твърди, че ДСД е собственик на МПС „Мерцедес Ц-250“, рег. № СВ РК. Поддържа, че по отношение на МПС била сключена застраховка „Каско“ с ответника. Навежда доводи, че било настъпило застрахователно събитие – застрахованият лек автомобил се движел по северна скоростна тангента, в посока бул. „Ботевградско шосе“ към Калотина, като на детелината МПС-то се отбило за с. Чепинци и разтоварището Пет могили, като след спускането в посока гр. София, асфалтовата настилка свършвала с лека дига, като при премиването през последната колата изхвърчала и се ударила в неравен кален терен, като при ответника била образувана застрахователна преписка № 44012132101869/21.01.2021 г. Излага съображения, че именно в негов сервиз бил извършен ремонт на вредите по МПС,

чиято стойност била в размер на 20416,75 лева, като ответника частично бил одобрил сумата по претенция, но липсвало плащане. Твърди, че бил сключен договор за продажба и прехвърляне на вземания от 03.04.2021 г., като собственика на автомобила в качеството на цедент била прехвърлила вземането в полза на ответника – в качеството му на цесионер. Поддържа, че ответника е бил надлежно уведомен за извършената цесия. Навежда доводи, че ответника не е изплатил претендираното вземане, като същото било не било и определено съобразно чл. 386, ал. 2 КЗ. Иска ответника да бъде осъден да заплати претендираната сума, както и сторените деловодни разноски.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е подаден отговор на искова молба, като е направен отвод за нередовност на исковата молба, тъй като липсвали твърдения за механизма на ПТП-то. Твърди, че ищецът няма правен интерес от предявените искове, тъй като липсвало застрахователно правоотношение, а така и договор за цесия. Поддържа, че липсвала активна легитимация на ищеца да води предявените искове, което обосновава подробно, тъй като собственика на МПС-то бил друг, освен това прехвърлителния договор бил нищожен, липсвал сключен анекс към застраховката, но дори такъв да бил налице не бил действащ към момента на ПТП-то. Излага съображения, че съгласно клаузите на общите условия бил освободен от отговорност. Твърди, че не е налице настъпило застрахователно събитие, като с оглед отвода за нередовност на исковата молба се оспорва и механизмът, както и наличието на причинно-следствена връзка и вреди. Поддържа, че ПТП-то е предизвикано при груба небрежност от страна на застрахования водач, поради което била налице хипотезата на изключен застрахователен риск, което аргументира. Навежда доводи, че единствен фактор за вредоносните последици били поведението на водача на МПС-то, като сочи съображения с оглед нормите на КЗ и клаузите на общите условия. Иска отхвърляне на предявените искове.

Съдът, като съобрази правните доводи на страните, събраните писмени и гласни доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съгласно правилата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира за установено следното:

СРС, 156-ти състав е сезиран с осъдителен иск с правно основание чл. 99 ЗЗД, във вр. чл. 405, ал. 1 КЗ.

Съобразно релевираните твърдения от ищеца възникването на спорното право се обуславя от осъществяването на следните материални предпоставки (юридически факти): **1.** накръняване на имуществено право, което е застраховано при застрахователя, т.е. настъпване на покрито застрахователно събитие (риск); **2.** съществуване на действително застрахователно правоотношение към момента на увреждащото събитие между застрахования и ответника, възникнало от договор за имуществено застраховане на погиналата или повредената вещ; **3.** за застрахования да е възникнало право да получи претендираното застрахователно обезщетение съобразно уговореното в договора за имуществено застраховане, като не са налице отрицателните материални предпоставки, при възникването на които застрахователят обосновава да може да откаже заплащане на уговореното застрахователно обезщетение; **4.** наличието на валидно сключен договор за цесия, с който процесните вземания да се прехвърлени от застрахования – цедент на ищеца – цесионер, за което ответника е надлежно уведомен.

Представена е застрахователна полица № 440120131001028/18.02.2020 г., сключена между „К 12“ ЕООД от една страна в качеството на застрахован и ЗАД „ДЗ“ ЕАД от друга страна в качеството на застраховател, по отношение на лек автомобил „Мерцедес Бенз“, модел „С 250 Bluetec 4matic“, рег. № СВ РК, с период на застрахователно покритие от 18.02.2020 г. до 17.02.2021 г.

Застрахователната полица е частен диспозитивен документ, който е подписан от страните, поради което при липсата на доказателства за неговата неавтентичност последният обвързва страните във връзка с обективирани в застрахователната полица изявление и

произтичащите от това права и задължения – арг. чл. 180 ГПК.

Приложен е Договор за покупко-продажба на МПС от 17.12.2020 г., сключен между „К 12“ ЕООД от една страна в качеството на продавач и ДСД от друга страна, в качеството на купувач. В договора е посочено, че продавачът приема, а купувачът купува лек автомобил „Мерцедес Бенз“, модел „С 250 Bluetec 4matic“, рег. № СВ РК.

Договорът за покупко-продажба на движима вещ, представляващ двустранен, консенсуален, възмезден и комутативен договор по силата на който за продавача възникват две задължения – да прехвърли собствеността на вещта на купувача и да му я предаде, а за купувача възниква задължението да заплати покупната цена и да вземе вещта – арг. 183 ЗЗД, във вр. чл. 200 ЗЗД.

Според императивното правилото на чл. 144, ал. 2 ЗДвП, при прехвърляне на собствеността на регистрирани автомобили, на регистрирани ремаркета с товароносимост над 10 тона, на регистрирани колесни трактори и на регистрирани мотоциклети с работен обем на двигателя над 350 cm³, включително когато регистрацията на съответното превозно средство е прекратена, подписите на страните трябва да бъдат нотариално заверени.

Приложен е Анекс № 1/22.01.2021 г. към застрахователна полица № 440120131001028, като се изяснява, че е извършена промяна по отношение на застрахованото лице, като за такова е посочена ДСД.

От писмо изх. № Д-92-3222/12.02.2021 г., се установява, че ответникът е уведомил ДД Стефанова, че ще ѝ бъде изплатена сумата от 11284,66 лева, след предоставяване на посочени в писмото документи.

Съдът, като извърши съвкупна преценка на събраните по делото доказателства намира, че в случая макар и да не е извършен прецизен нотариален удостоверителен надпис (нотариална заверка) на подписите в договора за покупко-продажба на МПС, то такава е налице, доколкото има наличие на подпис и печат от нотариуса и е събрана надлежна нотариална такса, което се извършва единствено при наличието на нотариално удостоверяване, поради което договорът е породил своето прехвърлително действие. В тази насока, съдът намира, че е налице извънсъдебно признание от страна на ответника с писмо изх. № Д-92-3222/12.02.2021 г., че именно приобретателя по договора за покупко-продажба е легитимиран да получи застрахователно обезщетение, т.е. че по отношение на него застрахователният договор е породил своя ефект. А извънсъдебното признание на факти е едно от най-сигурните доказателствени средства в гражданския процес, което преценено в съвкупност с останалите доказателства по делото води до изясняване на действителното фактическо и правно положение между страните – арг. чл. 175 ГПК и чл. 10 ГПК.

Приложен е Договор за продажба и прехвърляне на вземания от 03.04.2021 г., сключен между ДСД от една страна, в качеството на цедент и „З“ ЕООД от друга страна, в качеството на цесионер. По силата на договора цедента прехвърля на цесионера вземането си за обезщетение по застрахователна полица № 440120131001028 – за застрахователно събитие настъпило на 20.01.2021 г., за което при застрахователя е образувана застрахователна преписка № 44012132101869/21.01.2021 г.

От неуспорено уведомление с вх. № (при ответника) О-92-10363/17.08.2021 г., се установява, че цедентът ДСД е уведомила длъжника – ответника за извършената цесия.

Според разпоредбата на чл. 99, ал. 4 ЗЗД, прехвърлянето има действие спрямо третите лица и спрямо длъжника от деня, когато то бъде съобщено на последния от предишния кредитор.

Представен е протокол за ПТП № 1766298/20.01.2021 г. от който се изяснява, че механизма на ПТП-то е следния: на 20.01.2021 г., около 21:00 ч., лек автомобил „Мерцедес Ц250“, рег. № СВ РК се движи по Северна скоростна тангента, с посока към кв. „Левски“, и на около 400 м. след разклона за разтоварище „5 могили“, поради недостатъчен

контрол върху превозното средство от водача, настъпва ПТП – удар със земна маса.

Протоколът за ПТП по своята правна природа представлява официален свидетелстващ документ по смисъла на чл. 179 ГПК, ползващ се с обвързваща съда материална доказателствена сила относно обективизираните в него обстоятелства за датата, мястото, механизма на увреждането и причинените вреди на автомобилите. В този смисъл е и преобладаващата (незадължителна) практика на ВКС, формирана по реда на чл. 290 ГПК – напр. **Решение № 24 от 10.03.2011 г. на ВКС по т. д. № 444/2010 г., I т. о., ТК**, в което се приема, че „Протоколът за Пътно-транспортно произшествие, съставен от длъжностно лице в кръга на служебните му задължения, съставлява официален документ по смисъла на чл. 179 ГПК (чл. 143 ГПК (отм.)). Официалният свидетелстващ документ има материална доказателствена сила и установява, че фактите са се осъществили така, както е отразено в този документ... В случая не е оспорена автентичността на Акта за ПТП или удостоверителната компетентност на актосъставителя, или реда по който е съставен актът, в който случай свидетелските показания на актосъставителя хипотетично биха имали значение. Въпреки че изявлението, че той го е съставил, но не си спомня обстоятелствата, е лишено от доказателствена стойност и в тази хипотеза... Поради обстоятелството, че в откритото производство по чл. 154, ал. 3 предл. 1 ГПК (отм.) материалната доказателствена стойност на Протокола за ПТП **не е оборена**, тя ще бъде зачетена и съдът ще следва да приеме, че фактите са се осъществили така, както е отразено в протокола.”; **Решение № 73 от 22.06.2012 г. на ВКС по т. д. № 423/2011 г., I т. о., ТК**, в което се приема, че „Първият поставен въпрос е решен в противоречие със задължителна практика на ВКС. С Р № 24/10.03.2011 г. по т. д. № 444/2010 г. на I т. о. е прието, че протоколът за ПТП, съставен от длъжностно лице в кръга на служебните му задължения, съставлява официален документ по смисъла на чл. 179 ГПК. Официалният свидетелстващ документ има материална доказателствена сила и установява, че фактите са се осъществили така, както е отразено в този документ. Разбира се, може да бъде оспорена автентичността на акта за ПТП или удостоверителната компетентност на актосъставителя или реда по който е съставен акта, в който случай свидетелски показания са допустими.” и **Решение № 85 от 28.05.2009 г. на ВКС по т. д. № 768/2008 г., II т. о., ТК**.

От писмо от АП с вх. № 108577/14.12.2021 г. се изяснява, че пътен възел „Източна тангента“ на ССТ на км 9+ 701 не е пуснал в експлоатация и не е отворен за движение, като връзките са затворени с предпазни огради, а единствено са отворени ССТ посога Ботевград към депо за отпадъци разтоварище „Пет могили“ и изход към кв. „Требич“ съгласно споразумение със Столична община, като същите връзки са затворени за МПС с пътни знаци.

По делото са събрани гласни доказателствени средства чрез разпит на св. М.Т. и св. Александър С.

От казаното от св. Т. се установява, че през 2021 г. на Северната скоростна тангента към кв. „Левски“ след разтоварище Пет могили, бил ходил няколко пъти на ПТП. При предявяване на административно-наказателната преписка сочи, че написаното в протокола

било от неговия колега, с който е бил на смяна. Като скицата била съставена от него. Не може да си спомни конкретното ПТП, но на това конкретно място били ходили 3-4 пъти. Изяснява, че на мястото пътят свършвал, като от самосвали било изсипана земна маса и хората се бъркали. Свидетелства, че потвърждава написаното. Сочи, че мястото било асфалтирано, като асфалтът стигал до полето, като дефакто камиони там били изсипали земна маса, като има незаконно разтоварище и пътят бил скъсен. Установява, че на мястото имало фирма за самосвали, а от другата страна било разтоварището Пет могили. Знаел, че имало знак, като влизането било забранено, но нямало мантинели, както било на другите отсечки на Северната скоростна тангента – за отсечките, които не били отворени за обществено ползване. Сочи, че това било причината да ставали множество катастрофи на мястото, тъй като колите се бъркали и влизали. Изяснява, че има мантинели, но точно на мястото на двата ръкава нямало мантинели, защото се влизало за разтоварището и за гаража на фирмата. Свидетелства, че когато последно бил ходил на мястото имало знак, но нямало мантинели, като мястото било донякъде осветено, но вътре в полето не било осветено, а само пътния възел имал осветление. Сочи, че мястото където било станало ПТП-то има около 400-500 метра, за да се разшири булеварда, за да се стигне до кв. „Левски“ и самото поле, като на мястото било тъмно. Лампите били свършвали там където са изсипани земните маси, като ако сочи, че ако се управлява автомобил с 50-60 км./ч. можело да се види насипа. Установява, че по принцип никой не очаквал пътят да свърши там в нищото, защото имало направен път, като малко преди насипа лампите свършвали. Не знаел защо на мястото имало знак, но ръкавите били отворени и можело да се влезе – от четири ръкава, два били отворените. Свидетелства, че на други места били сложили мантинели, съответно изяснява причините за това. Изяснява, че знакът бил сложен на мястото след като станали доста катастрофи, тъй като хората се бъркали и мислели, че пътят е отворен, но който не познавал пътя се удрял в земната маса. Свидетелства, че земната маса се намирала на прав участък, като на самия пътен възел 150-200 метра имало осветление, но на мястото на самото ПТП нямало осветеност.

От показанията на св. С се установява, че познавал ДД, с която живеели на семейни начала. Бил участвал в ПТП с неин автомобил. Вечерта били тръгнало от дома си в Иваняне, за да вземат друга кола с Мерцедеса, като били той, Д и бебето им. Пътували по скоростната тангента в посока бул. „Ботевградско шосе“, но се объркали и не взели възела за булеварда, като се качили на предишния възел. Изяснява, че се намирал в колона с няколко камиона, като след качването му на пътния възел осъзнал, че се е обърнал и искал да се върне и да обърне, за да продължи по скоростната тангента към бул. „Ботевградско шосе“. Сочи, че на първите две отбивки имало мантинели, като на третата отбивка забили в мантинелата и продължили по път на детелината – по средата имало осева линия, мантинели, но никакви знаци, като било осветено. Това продължило около 300-400 метра, като той търсел място, за да обърне и в един момент лампите спрели, нямало знаци, като имало лек ляв завой, пътят завършвал с пръст в рамките на човешки бой – около 2 метра, в която се забили. Свидетелства, че се разминали единствено с уплах, защото карал бавно, с не повече от 40 км./ч. Изяснява, че в участъка, в който шофирал преди дигата имало осветление, но преди дигата осветлението свършвало. Установява, че пътят бил нов и хубав, но 50-100 м. след като лампите свършели била дигата, която била от земна маса. Свидетелства, че дигата не можела да бъде видяна, като след обаждане на 112, полицията го уведомила, че знае къде е мястото, тъй като през ден ходели там. Изяснява, че подписа на декларация и възражение са негови, но скоростта не е била повече от 40 км./ч. На мястото нямало ограничителни знаци, като единствените ограничения били мантинели на други три възела. ПТП-то било станало по тъмно, като сочи, че асфалтът не свършвал буквално, а просто бил засипан с дига.

Настоящата съдебна инстанция приема показанията на св. Т. и св. С за достоверни, тъй като, преценени по правилата на чл. 172 ГПК, са последователни, житейски и правно

логични, като не се доказва свидетелите да са заинтересовани от изхода на правния спор, предмет на делото. Въпреки наличието на противоречия в някои детайли, това не може да доведе до извод за противоречивост, нелогичност и непоследователност на показанията. Нещо повече, логично е с оглед изминалия период от време свидетелите, да си спомня случая по-общо, допускайки неточности в някои детайли, които избледняват с времето, поради особеностите на човешката памет. Същественото е, че субективните му възприятия по отношение на правнорелевантните факти са формирани непосредствено и не са взаимноизключващи се, включително свидетелите ги потвърждават, под страх от наказателна отговорност. Необходимо е да се изясни, че с оглед непосредственото формиране на субективните възприятия е нормално свидетелите да описва някои детайли по различен начин, според собствената си гледна точка.

От приетото заключение на САТЕ се изяснява, че механизма на ПТП-то е следния: на 20.01.2021 г., около 21:00 ч., лек автомобил „Мерцедес Ц250“, рег. № СВ РК се движи по Северна скоростна тангента, с посока към кв. „Левски“, и на около 400 м. след разклона за разтоварище „5 могили“, поради недостатъчен контрол върху превозното средство от водача, настъпва ПТП – удар със земна маса. Вещото лице е посочило, че стойността необходима за възстановяване на процесния лек автомобил на базата на средни пазарни цени към датата на ПТП-то е в размер на 18124,75 лева. Посочено е, че от техническа гледна точка водача на МПС е можел да предотврати удара, ако е управлявал автомобила със скорост, която е позволявало да се спре в опасната зона без да настъпи удар със земната маса. В открито съдебно заседание от 24.01.2022 г., експертът е посочил, че поради допусната техническа грешка сумата в заключението следва да бъде 18424,75 лева, която включвала реглаж преден и заден мост, което представлявало технически необходима операция и се правела задължително при такъв удар. Подробно изяснява с оглед механизма и от техническа гледна точка, че ако има автомобил и неподвижна земна маса, причина за удара е поведението на водача на автомобила, тъй като последният бил управлявал МПС със скорост, при която не можело да се спре в опасната зона при внезапно възникнала опасност. Изяснява, че направеният технически извод кореспондира с наличните по делот данни, като сочи, че ако има внезапно възникнала опасност, като водачът не бил възприел дигата непосредствено преди да попадна в нея, тогава една от причините е и наличието на дига. Сочи, че по отношение на алтернативните части стойността на ремонта била в размер на 15940,10 лева, като стойността на самите части, където такива можело да се приложат била в размер на 11944,02 лева с ДДС. Вещото лице е изяснило как е достиганло до извода за средните пазарни цени и какво представляват същите, съответно е посочило, кой са алтернативните дейтали които се предлагат. Експертът е посочил, че принципно, ако пътят е бил затворен и е имало знаци, то тогава от техническа гледна точка причина за ПТП-то е поведението на водача.

Съдът, като извърши преценка на заключението на САТЕ, съобразно правилото на чл. 202 ГПК намира, че следва да го кредитира, тъй като е изготвено обективно, компетентно и добросъвестно. Вещото лице е отговорило изчерпателно на поставените

задачи, като по делото липсват доказателства, че последното е недобросъвестно или заинтересовано от изхода на правния спор. С оглед направените от ответника оспорвания следва да се отбележи, че възприемането на заключението на вещото лице от решаващия съд не е обусловено от оспорването му или не от страните по делото, поради което отсъствието на направено възражение е правно ирелевантно както за неговата обективност, така и за значението му за крайния правен резултат по делото – в този смисъл напр. **Решение № 144 от 7.10.2010 г. на ВКС по т. д. № 806/2009 г., II т. о., ТК; Решение № 393 от 1.10.2010 г. на ВКС по гр. д. № 4703/2008 г., II г. о., ГК.** Целта на изслушането на вещото лице в открито съдебно заседание е да се поясни, как то е достигнало да съответните изводи, съответно да се провери чрез задаването на въпроси по предмета на заключението дали същото е пълно, ясно и обосновано. Няма пречка експертът при постановяване на задачи, стига да има достатъчно данни и необходимите експертни познания да даде допълнителните отговори във връзка с поставените задачи, които ги допълват, а и служат за проверка на заключението на вещото лице. Тоест, чрез отговори свързани допълнителни обстоятелства, които са свързани с основните задачи на вещото лице се проверя и компетентността на вещото лице и обосноваването на изводите му, но при положение, че допълнителните отговори могат да стъпят на налични по делото данни за релевантни обстоятелства, които са от компетентността на съответния експерт – какъвто е и процесният случай.

При определяне на стойността на дължимото регресно вземане, съдът намира, че следва да вземе предвид стойността изяснена в заключението на САТЕ по средни пазарни цени. Трябва да се изясни и принципната позиция на настоящият съдебен състав, че съгласно нормата на чл. 386 КЗ застрахователната сума не може да надвишава действителната или възстановителната стойност на имуществото. За действителна се смята стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество. За възстановителна стойност се смята цената за възстановяване на имуществото от същия вид, в това число всички присъщи разходи. Съгласно чл. 399 КЗ, предмет на застрахователния договор за имуществено застраховане може да бъде всяко право, което за застрахования е оценимо в пари. С оглед на така очертания предмет, при обикновената имуществена застраховка максималният размер на вредите, които могат да настъпят, може предварително да бъде определен, поради което застрахователната сума не трябва да надвишава действителната или възстановителната стойност на имуществото. Начинът на определяне размера на дължимото застрахователно обезщетение при иска по чл. 405 КЗ, съответно чл. 410 КЗ, чл. 411 КЗ и чл. 432 КЗ се определя в рамките на договорената максимална застрахователна сума, съобразно адекватната стойност на претърпяната от осъществяване на застрахователното събитие вреда, който не може да надхвърля действителната стойност на увреденото имущество, определена като пазарната му стойност към същия момент – така **Решение № 37 от 23.04.2009 г. на ВКС по т. д. № 667/2008 г., I т. о., ТК; Решение № 59 от 6.07.2017 г. на ВКС по т. д. № 2367/2015 г., I т. о., ТК; Решение № 235 от 27.12.2013 г. на ВКС по т. д. № 1586/2013 г., II т. о., ТК.**

Настоящият съдебен състав, като извърши съвкупна преценка на събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност намира, че всички материални

предпоставки са изяснени и доказани, поради което и претенцията се явява основателна за сумата от 18424,75 лева, като за разликата до пълния предявен размер от 20416,75 лева, искът е неоснователен и като такъв следва да бъде отхвърлен.

Въпреки това, съдът намира, че в случая ответникът е въвел надлежно възражение за съпричинява (*compensation culpaе*).

Съпричиняването е сложен юридически факт, който изисква да е налице **1)** неизпълнение на договорно задължение или деликт (т.е. да е нарушен общият запрет на чл. 45 ЗЗД), като е без значение по-малката форма на грешката или формата на вина, съответно материалното положение на длъжника или делинквента; **2)** наличието на причинно-следствена връзка между поведението на кредитора (действие или бездействие) и вредите; **3)** неделимост на вредата – не е задължително действието на делинквента и пострадалия да се намират в причинно-следствена връзка, но трябва да доведат до една обща неделима вреда (т. нар. обща каузалост); **4)** наличието на виновно поведение, с което да е налице обективно допринасяне по отношение на вредите не е задължително (вж. **ППВС 17/1963 г.; Решение № 88/1962 ОСГК на ВС; т. 7 от Тълкувателно решение № 1 от 23.12.2015 г. на ВКС по тълк. д. № 1/2014 г., ОСТК**). В противен случай, практически би се изключила възможността за наличието на съпричиняване от малолетен или невменяем. Самоуврежданто обаче не е противоправно, тъй като не е налице обща правна забрана (вж. **Решение по гр.д. № 3026/2008 г. на ВКС, IV Г.О.**). То обаче може да е релевантно, ако не са изпълнени изискванията за полагане на дължимата грижа – вж. **ТР № 128/1986 ОСГК на ВС**. Трябва да се отбележи, че когато е налице обективна (безвиновна) отговорност, горните предпоставки не се променят, защото ако увреденото лице установи, че е положил дължимата грижа, то ще се освободи от последиците. Т. е. съпричиняването може да е налице както при в хипотезите на виновна отговорност, така и в хипотезите на безвиновна отговорност.

В случая, съдът, като извърши съвкупна преценка на събраните по делото доказателства намира, че безспорно водачът на увредения лек автомобил е допринесъл обективно с поведението си за настъпването на ПТП-то и вредоносния резултата – за което се прави извод както от представените по делото писмени доказателствени средства, така и от свидетелските показания, а така също и от кредитираното заключение на САТЕ. От една страна, показанията на св. С по отношение наличието на знак, респ. липсата на такъв са изолирани по делото, тъй като всички останали доказателства водят до извод, че на мястото е имало забранителен знак (без значение какъв по вид) към момента на настъпване на инцидента. Но дори такъв да е нямало, то поведението на водача е безспорно в противоречие с нормата на чл. 20 ЗДвП, според която водачите на пътни превозни средства са длъжни при избиране скоростта на движението да се съобразяват с атмосферните условия, с релефа на местността, със състоянието на пътя и на превозното средство, с превозвания товар, с характера и интензивността на движението, с конкретните условия на видимост, за да бъдат в състояние да спрат пред всяко предвидимо препятствие. Водачите са длъжни да намалят скоростта и в случай на необходимост да спрат, когато възникне опасност за движението. В случая както от казаното от св. Т., който е посещавал мястото на ПТП-то многократно, така и от заключението на вещото лице и отразеното в протокола за ПТП, следва да се направи извод, че водачът е имал възможност, включително при управление на фарове с подходяща скорост да възприеме дигата и да предотврати настъпването на удара. Нещо повече, наличието или липсата на осветеност могат да са фактор, които единствено въздейства, за да водача да избере подходяща скорост – с оглед евентуалната възможност да се подбере такава скорост, че да може водачът да реагира при внезапна опасност или препятствие. В случая не се сочат никакви обективни обстоятелства за невъзможността на водача и св. С да възприеме процесната земна маса.

Законодателят не е въвел критерии за намаляване на обезщетението при наличието на

съпричиняване. Въпреки това в практиката е възприето, че *ad hoc* следва да се изследват въпросите на тежестта на правонарушението, формата и степен на вина, като може да се приложат и обстоятелствата за определяне на обезщетение по справедливост (вж. **Решение № 86/1984 на ОСНК на ВС**), също така – степен на поведението на увредения, степен на обективна вредоносност и др. Задължително е обаче съдът да изложи мотиви по отношение на обстоятелствата, които взема предвид, за да направи извод, че е налице съпричиняване, съответно при какъв процент в съучастието. Определеният размер се взема предвид с оглед размера на действителните вреди, а не на претендираните. В случая, настоящият съдебен състав, като извърши съвкупна преценка на посочените по-горе обстоятелства, за които са изложени съображения във връзка с поведението на водача С, намира, че степента на съпричиняването е в размер на 50 %, поради което и дължимата сума за застрахователно обезщетение следва да бъде намалена с този процент. Следователно иска е основателен за сумата от 9212,38 лева, като за разликата до пълния предявен размер следва да бъде отхвърлен.

Изцяло неоснователни са доводите на ответника, че в случая процесното ПТП е изключен застрахователен риск. Според правилото на чл. 408, ал. 1 КЗ (идентичен на чл. 211 КЗ (отм.)) (1) Застрахователят може да откаже плащане на обезщетение само: **1.** при умишлено причиняване на застрахователното събитие от лице, което има право да получи застрахователното обезщетение; **2.** при умишлено причиняване на застрахователното събитие от застрахователя с цел получаване на застрахователното обезщетение от друго лице; **3.** при неизпълнение на задължение по застрахователния договор от страна на застрахования, което е значително с оглед интереса на застрахователя, било е предвидено в закон или в застрахователния договор и е довело до възникване на застрахователното събитие; **4.** в други случаи, предвидени със закон. Приложението на посочено правило е обусловено от установяването на пряка причинно-следствена връзка между неизпълнението на конкретно задължение, визирано в общите условия към застраховката, като значително с оглед интереса на застрахователя, и настъпването на застрахователното събитие, респ. възможността да бъдат предотвратени вредите от същото, поради което тя следва да бъде доказана в процеса от застрахователя според правилото на чл. 154, ал. 1 ГПК за разпределяне на доказателствената тежест, а съдът е длъжен да приеме недоказания факт за неосъществил се в обективната действителност – в този смисъл **Решение № 49/29.VII.2013 г. на състав от I-во т.о. по т. д. № 840/2012 г.; Решение №124/04.08.2015 по дело №440/2014 на ВКС, ТК, I т.о.**

Не може да се приемат и съображенията на ответника за наличието на груба небрежност. Груба небрежност е налице, когато водачът е съзнавал, че може да настъпят вредоносните последици, предвиждал е абстрактната възможност да бъде причинено увреждането, но е смятал, че е способен да ги предотврати. В това се изразява неговата груба небрежност, самонадеяното му поведение, неговата нереална субективна представа за обективната действителност. Следователно, грубата небрежност е приравнена на съзнавана непредпазливост по смисъла на наказателно-правната теория и законодателство. В настоящия казус не се установи, че водачът е подценил реалната опасност от настъпването на ПТП-то, а същевременно е надценил своите възможности да се справи с непосредствения риск.

При този изход на правния спор с правна възможност да претендират разноски разполагат и двете страни.

Ищецът е поискал присъждането на деловодни разноски, като е доказал, че реално е сторил такива, поради което съобразно уважената част от претенцията и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК следва да му се присъди сумата от 951,69 лева, представляващи деловодни разноски и заплатено адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

Ответникът е поискал присъждането на деловодни разноски, като е доказал, че реално е сторил такива, поради което съобразно отхвърлената част от претенцията и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК следва да му се присъди сумата от 851,49 лева, представляващи деловодни разноски и заплатено адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

Съдът намира, че възражението на ищеца за прекомерност на адвокатското възнаграждение е неоснователно с оглед правилото на чл. 78, ал. 5 ГПК. В случая заплатеното адвокатско възнаграждение от ответника е в размер ан 1371,60 лева, при дължим минимум от 1142,50 лева. При това положение е необходимо обаче да се вземе фактическата и правна сложност на делото, както и процесуалното поведение на представителя на ответника, което в случая обуславя малко по-висок размер от минимума по НМРАВ. В тази насока неоснователно е възражението на ответника по чл. 78, ал. 5 ГПК, тъй като претендираното възнаграждение от ищеца е съобразено с правилото на чл. 7, ал. 2, т. 4 НМРАВ.

Така мотивиран, Софийският районен съд

РЕШИ:

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ДЗЕ“ ЕАД, ЕИК:, със седалище и адрес на управление: гр. да заплати на „З“ ЕООД, ЕИК:, със седалище и адрес на управление: с., на основание чл. 99 ЗЗД, във вр. чл. 405, ал. 1 КЗ, **сумата от 9212,38 лева**, представляващи цедирано с Договор за продажба и прехвърляне на вземания от 03.04.2021 г., регресно вземане за застрахователно обезщетение по застрахователна преписка № 44012132101869/21.01.2021 г., за ПТП настъпило на 20.01.2021 г., около 21:00 ч., като застрахован лек автомобил „Мерцедес Ц250“, рег. № СВ РК се движи по Северна скоростна тангента, с посока към кв. „Левски“, и на около 400 м. след разклона за разтоварище „5 могили“, поради недостатъчен контрол върху превозното средство от водача, настъпва ПТП – удар със земна маса, като в следствие на това по автомобила са нанесени вреди, ведно със законната лихва от 10.09.2021 г. (датата на подаване на исковата молба) до окончателното плащане, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за сумата над **9212,38 лева до пълния предявен размер от 20416,75 лева**.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК „ДЗЕ“ ЕАД, ЕИК: да заплати

на „З“ ЕООД, ЕИК:, сумата от **951,69 лева**, представляващи деловодни разноси и заплатено адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК „З“ ЕООД, ЕИК: **да заплати на ДЗЕ“ ЕАД, ЕИК:, сумата от 851,49 лева**, представляващи деловодни разноси и заплатено адвокатско възнаграждение за първоинстанционното производство.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с въззивна жалба в двуседмичен срок от съобщението до страните пред Софийският градски съд.

Препис от решението да се връчи на страните!

РАЙОНЕН СЪДИЯ:

Съдия при Софийски районен съд: _____